

בש"פ 8863/13 - מדינת ישראל נגד עמנואל ביארי

בבית המשפט העליון

בש"פ 8863/13

כבוד השופט צ' זילברטל

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת:

נ ג ד

עמנואל ביארי

המשיב:

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"א-1996

תאריך הישיבה: י"א בשבט התשע"ד (12.1.2014)

עו"ד א' כהן

בשם המבקשת:

עו"ד ש' עזרא

בשם המשיב:

החלטה

בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"א-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב החל מיום 11.1.2014, בשישים ימים או עד למתן פסק הדין בעניינו בת"פ 6.1.2014-04-04-20672 המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' דרורי), לפי המוקדם. בהחלטה מיום 6.1.2014 הוואר ב הסכמה מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בבקשתה דנא.

עמוד 1

1. ביום 11.4.2013 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המיחס לו ביצוע של עבירות שוד לפי סעיף 2(א) לחוק העונשין, התשל"ג-1977.

על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 11.3.2013 נכנסה ס' (להלן: המטלוננת), ילידת 1920, לחנות תכשיטים במרכז ירושלים במטרה למוכר צמידי זהב שברשותה. המטלוננת מכרה את התכשיטים וקיבלה תשלום 7,200 ש"ח בזמןן אותן הכנסה לתיקה. הנאשם שעבר באותו הזמן הבחן במטלוננת מקבלת לידיה את הכספי והחליט לשדוד אותה. הנאשם עקב אחריה המטלוננת, עלה אליה לאוטובוס המוביל לביתה והלך אחריה עד שהגיעה לחדר המדרגות בבניין בו היא מתגוררת. הנאשם עלה במדרגות כדי לוודא שהוא פניו מאנשים ואז פנה למטלוננת והציג לה עזרה. המטלוננת ענתה למשיב בשלילה. הנאשם פנה למטלוננת בשנית ושאלה אם היא מעוניינת בעזרה, חטף ממנה את תיקה, דחף אותה כר שנפלה על רצפת חדר המדרגות ונמלט מהמקום. לאחר מכן יצא הנאשם מהתק 7,800 ש"ח והשליך את התיק ותוכלותו.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגש בקשה למעצר הנאשם עד לתום ההליכים. בבקשתו נטען כי קיימות ראיות לכך שהוא לאשםתו של הנאשם וזהת על סמך הודהתו במעשה בתחנת המשטרה וצלומים של הנאשם בהם הוא נראה עוקב אחר המטלוננת. המבקשת טענה כי קמה עילית מעצר מכוח סעיפים 21(א)(1)(ב) ו-21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. בבקשתו הודגשה המסוכנות הנשקפת לציבור מן הנאשם, אשר מתחזקת בכך 15 הרשעות הקודמות שלו בעבירות שונות וביניהן עבירות שוד. במהלך הדיון בבקשתו, הודה הנאשם בקיומו של ראיות לכך והוא בקיומה של עילית מעצר, אולם טען שהוא תחת השפעת סמים ואלכוהול בעת המעשה וביקש לבחון אפשרות לטיפול בgemäßלה במסגרת תסקير מעצר.

ביום 14.4.2013 הורה בית משפט קמא על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים מבלי להורות על הגשת תסקיר מעצר בעניינו. בית המשפט הדגיש בהחלטתו את חומרת העבירה, שוד של קשישה בת 93 לאחר עוקב אחריה עד לביתה, ואת עברו הפלילי העשיר של הנאשם אשר כולל הרשעות במספר עבירות שוד בגין הינה נתון בעבר במאסר במשך שנים רבות. כמו כן צוין כי שבועות ספורים לפני קרות המעשים המתוארים השחרר מהמעצר בגין שבעה חודשים בגין עבירות גנבה ופריצה לבניין. בנוסף, בעת התרחשויות האירוויזים המתוארים בכתב האישום היה תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר על תנאי לתקופה של שבועות חדשים בגין עבירות רכוש מסוג פשוט. משכך קבוע בית המשפט כי לא ניתן לאין את המסוכנות הנשקפת מה הנאשם בדרך של חילופת מעצר ועל כן אין טעם להורות על הגשת תסקיר מעצר שכן לא יהיה בכוחו לשנות את ההחלטה.

3. המבקשת טוענת בבקשתה דנא כי מה הנאשם נשקפת מסוכנות רבה וכן יש להאריך את מעצרו. לעניין זה חזרה המבקשת על הטעמים שפורטו לעיל וטעמו בסיס ההחלטה על מעצר הנאשם עד לתום ההליכים. המבקשת מכירה בכך שקצב התקדמות ההליכים איטי במיוחד, אך נכון ההערכה כי תספק ישיבה אחת לסיום שמייעת הנסיבות, טוענת המבקשת שההיליך יסת无形ים בקרבו ועל כן היא מבקשת להאריך את המעצר ב-60 ימים בלבד.

4. בא-כוח הנאשם העריך כי לא ניתן יהיה לסיים את שמייעת העדים ביום אחד, מה גם שהדין שנקבע ליום 13.1.2014 אמור היה להתחיל רק בשעות הצהרים. הסגנון ציין כי יש לקים תחילת "משפט זוטא" וכי בגדירו אמרה

להתקיים חקירה לא קצירה של גובה ההודעה. נכון העובדה של מהרחת הדיון בבקשתה היה בית המשפט המחויז אמור לשמעו עדויות בתיק העיקרי בבקשתו כי תוגש הודעה עדכון טרם תינתן החלטתי, כמפורט להלן.

5. באשר להליך העיקרי: ביום 7.5.2013 הוקרא כתב האישום. המשיב ביקש לדוחות את המענה לכתב האישום מאוחר שביקש להגיש עתירה לגילוי ראייה. בהחלטה מיום 13.6.2013 דחה בית המשפט את העתירה ונקבע דיון ליום 23.6.2013. בדיון זה כפר המשיב כפירה כוללת בעבודות כתב האישום והעלתה טענות ביחס לקבילות הודאותו במשפטה. בדיון ביום 23.6.2013, העיריך בית המשפט שניתן לשיטת את חקירת כל העדים ביום דין אחד וקבע מועד הוכחות ביום 30.10.2013. בשל אילוצי בית המשפט הדיון נדחה ליום 13.11.2013 ולאחר מכן נדחה פעמי שנייה בהסכמה ביום 12.12.2013. ביום 12.12.2013 נדחה הדיון בשל תנאי מג האויר ששררו בירושלים ונקבע ליום הצדדים ליום 13.1.2014. הדיון בבקשת דנה התקיים ביום 12.1.2014, יום לפני המועד בו היו העדים אמרומים להיעיד. כפי שהתרברר, נכון למועד כתיבת החלטה זו עדיון לא נשמע ולא עד אחד.

6. למרבה הצער, הסתבר כי בסופו של דבר לא נשמעו העדים ביום 13.1.2014. נמסר, כי על אף שהתייצבו כל עדי התביעה, ובهم המתלוונת בת ה-93, לא התקיים הדיון בשל תקלת מצד בית המשפט, כמשמעותה הוכחות בתיק הנדון נקבעה במקביל להוכחות שהתקיימו בתיק אחר, בו היה השופט הדן בעניינו של המשיב אמר לשבת חלק מהרכב. למורות התקלה ביקש בית המשפט לשמעו לפחות עדות המתלוונת בהמשך היום, אך בסמוך לשעה 15:30 הודיעו לצדדים כי מסיבות אישיות של בית המשפט הדבר לא יסתיע. בית המשפט החליט כי "בשל אילוצי יומן" של בית המשפט ושל אי-כוח הצדדים הראיות תשמענה בשעות אחר הצהרים וקבע שלושה מועדים: 15.1.2014 בשעה 15:00, 15.1.2014 בשעה 16:00 ו-26.1.2014 בשעה 16:00. מעיוון ב"נת המשפט" עולה כי הדיון שהוא אמרו להתקיים ביום 15.1.2014 לא התקיים בסופו של דבר, מסיבה שלא נתרברה (לא נמצאה החלטה על ביטול המועד).

7. כדי, בהליך הארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, נדרש בית המשפט לאוזן בין זכויות הנאשם, אשר נהנה מחזקת החפות, לבין הרצון להגן על בטחון הציבור והרצון להבטיח שההליך המשפטי יתנהל באופן תקין. בבואה להכריע בבקשתו, על בית המשפט לשקל, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מה הנאשם, עברו הפלילי, חומרת המעשים בגנים הוא מואשם, החשש מפני האפשרות שישבש הליכי משפטם אם ישוחרר, משך הזמן בו הנאשם מצוי במעצר וקצב ההתקדמות של ההליך העיקרי. האיזון בין שיקולים אלה, אשר לא פעם מושכים לכיוונים מנוגדים, הוא שמנחה את בית המשפט בהחלטה בבקשתה להארכת מעצר (ראו, למשל, בש"פ 2151/12 מדינת ישראל נ' דרי (5.4.2012); בש"פ 1149/13 מדינת ישראל נ' קארוט, פס' 6 (18.2.2013)).

8. במקרה דנא, אין כל ספק שمبرית הצורך להגן על הציבור מפני המשיב ראוי להאריך את מעצרו, והדברים עולים מאליהם מפירותו הנתונים לעיל, הן באשר לאופי המעשה המיוחס למשיב הפעם, הן נכון עברו הרחוק והקרוב. אלא שלא ניתן שלא להביע מורת רוח מקטב שמיעת – או, ליתר דיוק, אי-שמיעת – התיק העיקרי. הנתונים בקשר לכך פורטו לעיל ואין צורך לשוב ולפרטם. עד כה, על-אף שחלפו תשעת החודשים שבמהלכם אמרו היה משפטו של המשיב להסתיים, על-אף שבית המשפט המחויז העיר שנדרש יום דין אחד בלבד לשמייעת כל העדים ועל-אף גילה המתקדם מעד של המתלוונת – על-אף כל אלה לא נשמע ولو עד אחד. יתרה מכך, כשל העדים, ובهم מתלוונת באה בימים, התייצבו בבית המשפט, הם נשלחו כלუמת שבאו. כל זאת כשהמשיב נתון במעצר.

בנסיבות אלה ראויאמין להאריך את מעצר המשיב, אך הצד זאת לחייב פיקוח מצד בית משפט זה על קצב התקדמות המשפט. יפה עשתה המבקשת כשלעצמה בבקשתו של הנאשם יוארך אך בשישים יום, ולא עד מהה על הארכאה המרבית האפשרית. עם זאת סבורני כי בשלב זה יש להאריך את המעצר ב-45 יום בלבד בתקווה שלא יהיו עיכובים נוספים בשמיעת המשפט.

9. אני מאריך את מעצרו של הנאשם החל מיום 11.1.2014 ב-45 ימים או עד למתן פסק דין בעניינו בת"פ 20672-04-13 המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ח בשבט התשע"ד (19.1.2014).